

REPUBLIKA HRVATSKA
VRHOVNI SUD REPUBLIKE HRVATSKE
Z A G R E B
GRAĐANSKI ODJEL

Broj: Su-VI-1331/02
Su-II-1372/02

Zagreb, 29. studenoga 2002.

IZVOD IZ ZAPISNIKA

**s četvrte sjednice Građanskog odjela Vrhovnog suda
Republike Hrvatske (4/02) održane 29. studenoga 2002.**

"Na sjednici Građanskog odjela Vrhovnog suda Republike Hrvatske održanoj dana 29. studenog 2002. razmatrani su i prihvaćeni

**ORIJENTACIJSKI KRITERIJI I IZNOSI ZA UTVRĐIVANJE VISINE
PRAVIČNE NOVČANE NAKNADE NEMATERIJALNE ŠTETE**

Ovi orijentacijski kriteriji trebaju omogućiti ujednačenu primjenu čl. 200. st. 1. Zakona o obveznim odnosima ("Narodne novine" br. 53/91, 73/91, 3/94, 7/96 i 112/99 – u daljnjem tekstu: ZOO).

Oni ne predstavljaju matematičku formulu koja pukim automatizmom služi za izračunavanje pravične novčane naknade. U primjeni rečenog propisa valja uvijek imati na umu sve okolnosti slučaja, pri čemu trajanje i jačina fizičkih i duševnih bolova i straha imaju tek značaj osobito važnih, ali ne i jedinih okolnosti koje sud mora imati na umu pri određivanju iznosa pravične novčane naknade.

Rečeni kriteriji primjenjuju se na sve parnične postupke za naknadu nematerijalne štete u svim stupnjevima suđenja.

Uz orijentacijske kriterije za pojedine oblike nematerijalne štete podsjeća se i na pravne stavove Građanskog odjela Vrhovnog suda Republike Hrvatske od 30. ožujka 1987. Time se željelo podsjetiti upravo na sve okolnosti slučaja koje sud mora imati na umu kad primjenjuje odredbu čl. 200. st. 1. ZOO-a.

Orijentacijski kriteriji za ujednačavanje visine naknade nematerijalne štete, izražene u EUR, preračunati su u kune, prema tečaju EUR - kuna, na dan prihvaćanja kriterija, tj. 29. studenoga 2002. (1 EUR = 7,435784 kn), pri čemu su iznosi izraženi u kunama minimalno zaokruženi.

FIZIČKI BOLOVI

Orijentacijski kriteriji i iznosi za utvrđivanje visine naknade za fizičke bolove (po danima)

– jaki bolovi	370,00 kn
– srednji bolovi	220,00 kn
– slabi bolovi	70,00 kn

Kod utvrđivanja iznosa naknade treba imati na umu da su trajanje i jačina fizičkih bolova dva osobito važna elementa za dosuđenje pravične novčane naknade, ali sud mora voditi računa i o drugim okolnostima slučaja. Vidjeti u nastavku zaključak broj 4, III sjednice Građanskog odjela Vrhovnog suda Republike Hrvatske od 30. ožujka 1987.

Zaključak broj 4, III. sjednice Građanskog odjela Vrhovnog suda Republike Hrvatske od 30. ožujka 1987. godine glasi:

"1. Nelagodnosti u tijeku liječenja (npr. kraća nesvjestica, hospitalizacija, vezanost za krevet, razne vrste imobilizacija i fiksacija, rendgensko snimanje, broj operacija, infuzije, transfuzije injekcije, previjanje rana, odstranjivanje šavova, upotreba invalidskih kolica, bolovanje, posjećivanje ambulante, fizioterapija, trajanje rehabilitacijskog postupka i slično) koje trpi oštećenik razmatraju se u okviru naknade za fizičke boli.

2. Može li i pod kojih uvjetima pojedina od navedenih nelagodnosti prerasti u kakav drugi samostalni oblik nematerijalne štete (npr. duševni bolovi zbog smanjenja životne aktivnosti) valja ocjenjivati uzimajući u obzir sve okolnosti slučaja."

Zaključak broj 3, III. sjednice Građanskog odjela Vrhovnog suda Republike Hrvatske od 30. ožujka 1987. godine glasi:

"1. Nematerijalna šteta koja se u određenom obliku trajno ili trajnije ispoljava predstavlja jednu štetu, pa su određuje jedan iznos naknade uzimajući u obzir trajanje te štete do donošenja presude i njeno trajanje u budućnosti.

2. Naknadu za buduću nematerijalnu štetu sud može dosuditi u smislu čl. 200. ZOO-a i kad se štetne posljedice u psihi oštećenika još nisu ispoljile, ako je izvjesno da će te posljedice nastati u budućnosti."

STRAH

- od 2.200,00 kn do 30.000,00 kn

Korekcija na više ili na niže prema istim kriterijima kao i kod fizičkih bolova, odnosno kriterijima koje propisuje čl. 200. ZOO-a, imajući također na umu i sve ostale okolnosti svakog konkretnog slučaja.

Na sjednici Građanskog odjela Vrhovnog suda Republike Hrvatske, održanoj dana 29. studenog 2002. godine zauzet je sljedeći pravni stav:

"Pravičnu novčanu naknadu za pretrpljeni strah dosuđuje se ako okolnosti slučaja, a osobito trajanje i jačina straha to opravdavaju."

DUŠEVNI BOLOVI ZBOG SMANJENJA ŽIVOTNE AKTIVNOSTI

– do 25%	–	7.500,00 kn	za svakih 10%
– preko 25 do 40%	–	11.000,00 kn	za svakih 10%
– preko 40 do 60%	–	22.000,00 kn	za svakih 10%
– preko 60 do 80%	–	45.000,00 kn	za svakih 10%
– preko 80 do 100%	–	75.000,00 kn	za svakih 10%

Korekcija prema opsegu i težini utvrđenih trajnih posljedica.

Kao dodatne kriterije valja imati na umu životnu dob, vrstu zanimanja oštećenika i slično.

Zaključak broj 6, III. sjednice Građanskog odjela Vrhovnog suda Republike Hrvatske od 30. ožujka 1987. godine glasi:

"1. Smanjenje životne aktivnosti, kao posebni osnova za naknadu štete zbog duševnih bolova, obuhvaća sva ograničenja u životnim aktivnostima oštećenika koje je ostvarivao ili bi ih po redovnom tijeku stvari u budućnosti izvjesno ostvarivao. Pod ograničenjem se podrazumijeva i obavljanje aktivnosti uz povećane napore ili pod posebnim uvjetima.

2. Ovaj oblik štete je u pravilu trajnog karaktera, ali novčana naknada se može dosuditi i kad je smanjenje životne aktivnosti privremeno, ako je jačeg intenziteta i dužeg trajanja ili ako to posebne okolnosti opravdavaju."

DUŠEVNI BOLOVI ZBOG NARUŽENOSTI

– jaki stupanj	– vrlo uočljivo trećima	–	37.000,00 kn
	– uočljivo samo ponekad (ukućanima, na plaži i sl.)	–	22.000,00 kn
– srednji stupanj	– vrlo uočljivo trećima	–	22.000,00 kn
	– uočljivo trećima samo ponekad	–	11.000,00 kn
– laki stupanj	– vrlo uočljivo trećima	–	5.000,00 kn
	– uočljivo trećima samo ponekad	–	2.500,00 kn

Korekcija naknade zavisno od životne dobe, vrste zanimanja, lokaciji ozljeda i slično.

Spol oštećenika, sam po sebi, ne utječe na visinu naknade s osnova naruženja.

Zaključak broj 8, II.I sjednice Građanskog odjela Vrhovnog suda Republike Hrvatske od 30. ožujka 1987. godine glasi:

"Osnov za priznanje novčane naknade za naruženost nije samo u tome da li i u kojoj mjeri izmijenjena vanjšina oštećenika izaziva u okolini gađenje, sažaljenje, ili druge negativne reakcije, već se uzimaju u obzir i subjektivna mjerila o utjecaju svih elemenata (izmijenjena vanjšina, primjetnost, obim itd.) na psihičku ravnotežu oštećenika, odnosno na njegovo psihičko stanje u cjelini. Pri tome se subjektivne osobine oštećenika uzimaju u obzir u razumnoj mjeri."

Ovaj zaključak treba tumačiti tako, da sud vodi računa kako o objektivnim, tako i o subjektivnim okolnostima.

**DUŠEVNI BOLOVI ZBOG SMRTI BLISKOG SRODNIKA
(bračni i izvanbračni drug, dijete, gubitak ploda, roditelji, braća i sestre)**

– Za slučaj smrti bračnog i izvanbračnog druga (trajnića zajednica života) i djeteta	–	220.000,00 kn
– Za slučaj gubitka ploda roditeljima	–	75.000,00 kn
– Za slučaj smrti roditelja:		
1. djetetu koje se nalazi na odgoju i skrbi kod roditelja	–	220.000,00 kn
2. djetetu	–	150.000,00 kn
– Za slučaj smrti brata ili sestre	–	75.000,00 kn

Zaključak broj 9, III. sjednice Građanskog odjela Vrhovnog suda Republike Hrvatske od 30. ožujka 1987. godine glasi:

"Pravična novčana naknada za duševne bolove djeteta zbog smrti roditelja predstavlja naknadu kako za bol izazvanu samim saznanjem za smrt, tako i za sve kasnije bolove koje dijete trpi zbog gubitka roditelja - ljubavi, njege i pažnje koju bi mu roditelj pružao, pa pripada djetetu koje zbog uzrasta nije moglo osjetiti bol zbog same smrti roditelja, jer je u pitanju naknada za jedinstveni oblik nematerijalne štete."

DUŠEVNI BOLOVI ZBOG NAROČITO TEŠKOG INVALIDITETA BLISKE OSOBE

- Za slučaj naročito teškog invaliditeta bračnog i izvanbračnog druga (trajniija zajednica života) i djeteta – 220.000,00 kn**
- Za slučaj naročito teškog invaliditeta roditelja:**
  - 1. djetetu koje se nalazi na odgoju i skrbi kod roditelja – 220.000,00 kn**
  - 2. djetetu – 150.000,00 kn**

Predsjednik Građanskog odjela
dr. Ivo Grbin, v. r.